

عنوان مقاله:

بررسی چالش های کیفی خانه ها و مجتمع های مسکونی شهر ملایر با رویکرد حفظ حریم ها

محل انتشار:

اولین همایش ملی معماری و شهرسازی (اندیشه، نظریه ها و روش ها) (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

غلامرضا ابراهیمی - دکترای معماری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ملایر

پرهام صفی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ملایر

محسن قیاسوند - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ملایر

خلاصه مقاله:

معماری ایرانی بازخورد مفاهیم آسمانی روی زمین است. مسیله حریم و حجاب و صیانت از حریمیت یکی از اصول مهم معماری ایرانی در خلق فضای معماری بوده است. حریم مرز ایجاد می کند. مراعات اصل حجاب در سطوح مختلف معماری ایرانی بطور کامل لحاظ شده است. چنانچه در طراحی و ساخت بناها به حجاب دیداری، حجاب صوتی و حجاب رفتاری توجه ویژه شده است. حفظ حریم و قداست حضور مسلمانان در کنار هم موجب گردیده تا عناصری چون در، حیاط، اتاق ها، ایوان، هشتی، پشت بام، مشربیه، پنجره، کنگره، دیوارهای بلند و ... با ویژگی های خاصی ساخته و پرداخته شوند. حریم بیانگر حرمت ذاتی داخل خانه از یکسو و حرام بودن دید و نگاه اغیار از دیگر سوست. پس حفظ حریم خانه به گونه ای که ساکنان آن از دید بیگانگان مصون باشند و در عین حال احساس امن و امان روانی نمایند، جزو الزامات ذاتی ساخت خانه است. با پیشرفت سریع جوامع و ساخت و سازهای فراوان امروزی و همچنین به وجود آمدن محدودیت در ابعاد خانه ها، این ویژگی مهم خانه های مسکونی ایرانی کمرنگ و به فرهنگ جدیدی تبدیل شده که با فرهنگ اسلامی- ایرانی ما همخوانی ندارد و عواملی صوری و ظاهری چون رفاه، راحتی صرف و مهمتر از آن، اصل حداکثری گنجایش و نیز کارآمدی هرچه افزونتر، به هر قیمت، عرصه را برای ظهور معانی انسانی تنگ نموده و مسکن، بیشتر ناظر به تامین اهداف فیزیکی حیات انسان است تا جنبه های متافیزیکی. در این صورت مسکن هویت ذاتی خود را که ایجاد آرامش درون و تسکین روح و جسم و جان است از دست می دهد و به عبارتی، کارکردی کاملاً متفاوت با هویت ذاتی خود می یابد. خانه های امروزی شهر ملایر بیشتر به جنبه های ساخت مسکن صنعتی، بهینه و اقتصادی پرداخته است و به همین خاطر تمامی ساختمان های جدید شهر از داشتن مفاهیم حریم سنتی همچون حیاط بزرگ، هشتی و ... بی بهره اند و این مسایل باعث شده تا برای بکارگیری این مفاهیم در ساختمان های خود چالش هایی را بوجود آورند. هدف از مقاله حاضر، پرداختن به مفهوم حریم به صورت کیفی و بررسی ع ناصر ایجاد حریم در معماری امروزی و پرداختن به مسیله چالش ها و آسیب های آن در معماری شهر ملایر است که با روش تحلیلی- توصیفی بیان گردیده و در نهایت به ارایه ی راهکارها و اصولی برای بازسازی این مفهوم در معماری معاصر ایران می پردازد. از نتایج این مقاله می توان به رویکردی معماری شهر ملایر و تاکید بر غنای هدفمند آن مبتنی بر فرهنگ و ارزش های والای ایرانی- اسلامی که نقش مهمی در ایجاد حریمیت و حرمت نهادن به زندگی شخصی و همچنین حد و مرز قلمرو شخصی پرداخته است، دست یافت.

کلمات کلیدی:

حریم خصوصی، حفظ حریم، معماری، حریمیت، چالش، شهر ملایر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/724102>



